

Ministerium: Miljø- og Fødevareministeriet
Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin.,
NaturErhvervstyrelsen, j.nr. 16-0114-000013

Senere ændringer til forskriften
Ingen

Bekendtgørelse om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten)¹⁾

I medfør af § 1, stk. 1 og stk. 3, nr. 2 og 8, i lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 195 af 12. marts 2009, og tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2017 fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 5, stk. 1, nr. 31, i bekendtgørelse om NaturErhvervstyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

Anmeldelse af sortslisteoptagelser

§ 1. Anmeldelse af en sort af frø af arter, der er omfattet af bekendtgørelserne om henholdsvis sædekorn, markfrø eller grønsagsfrø, læggekartofler, jf. bekendtgørelse om avl mv. af kartofler, og frugtplanter, jf. bekendtgørelse om planter, til optagelse på den nationale sortsliste skal indgives til TystofteFonden, Teglværksvej 10, Tystofte, 4230 Skælskør, på en blanket, der fås hos TystofteFonden eller på www.tystofte.dk.

Stk. 2. Anmeldelse kan indgives af den eller dem, der er ansvarlig for vedligeholdelse af sorten (vedligeholderen), eller af en repræsentant for denne.

Stk. 3. TystofteFonden offentliggør fristerne for indgivelse af anmeldelse til sortslisteoptagelser og for indsendelse af afprøvningsmateriale i oktober i »Meddelelser fra Sortsafprøvningen«.

§ 2. Sorter af frugtplanter kan også optages på den nationale sortsliste med en officielt anerkendt beskrivelse, jf. bekendtgørelse om planter, nr. 1447/2016, § 10. Anmeldelse af sorter af frugtplanter, der skal optages på sortslisten med en officielt anerkendt beskrivelse, skal indgives til NaturErhvervstyrelsen, på en blanket, der fås på styrelsens hjemmeside www.naturerhverv.dk.

Kapitel 2

Optagelse på sortsliste

§ 3. Tystoftefonden optager en sort på sortslisten, hvis der på grundlag af en officiel afprøvning hos TystofteFonden eller hos en tilsvarende akkrediteret institution i en anden medlemsstat af Den Europæiske Union, herunder især ved prøvedyrkning, kan konstateres følgende:

1) Sorten er

- a) selvstændig, hvorved forstås, at sorten, uanset udgangsmaterialets kunstige eller naturlige oprindelse, ved et eller flere kendetegn, der kan erkendes og beskrives præcist, tydeligt adskiller sig fra enhver anden sort, der er kendt her i landet eller i en medlemsstat af Den Europæiske Union,
- b) tilstrækkeligt ensartet, hvorved forstås, at sorten, under hensyntagen til artens formeringsmåde, består af planter, der bortset fra enkelte undtagelser ligner hinanden eller genetisk er identiske med hensyn til de kendetegn, der benyttes ved undersøgelsen af, om sorten er ensartet,

- c) stabil, hvorved forstås, at sorten, efter gentagne formeringer eller, hvis sortsejeren har fastlagt en særlig formeringscyklus, efter afslutningen af hver cyklus, stadig i sine væsentlige kendetegn er i overensstemmelse med sortsbeskrivelsen, og
 - d) har en tilfredsstillende dyrknings- og nytteværdi, hvorved forstås, at sorten i forhold til andre sorter, der er optaget på sortslisten, ved sine egenskaber frembyder en forbedring i dyrkningen eller i udnyttelse af afgrøden og af de produkter, der fremstilles heraf, i hvert fald i en bestemt egn. Enkelte ugunstige egenskaber kan opvejes af andre gunstige egenskaber.
- 2) Anmelderens forslag til sortsnavn er godkendt efter bekendtgørelse om plantesortsnavne.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for sorter af frugtplanter, der skal optages på sortslisten med en officielt anerkendt beskrivelse.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, litra d, gælder ikke for

- 1) sorter af græsser til andet end foderbrug,
- 2) sorter af grønsagsarter, bortset fra cikorierod,
- 3) sorter, herunder indavlede linjer og hybrider, der alene skal anvendes som komponenter for hybrid-sorter, der opfylder kriterierne for optagelse på sortsliste, og
- 4) sorter af frugtplanter.

§ 4. NaturErhvervstyrelsen træffer afgørelse om at afvise at optage en sort på sortslisten, hvis dyrkningen af sorten kan medføre risiko for menneskers, dyrs og planters sundhed eller miljøet.

Særligt om sortslisteoptagelse af bevaringssorter og hobbyssorter

§ 5. Med henblik på in situ-bevarelse og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer kan TystofteFonden godkende landracer eller sorter af landbrugsarter og grønsagsarter, hvis oprindelsesregion omfatter Danmark, til optagelse på sortslisten som bevaringssort. Danmark betragtes som én samlet region.

Stk. 2. TystofteFonden kan godkende sorter af grønsagsarter uden egentlig kommerciel produktionsværdi, der er udviklet med henblik på dyrkning under særlige landbrugstekniske, klimatiske eller jordbundsmæssige forhold, til optagelse på sortslisten som hobbyssort.

§ 6. Anmeldelse af en landrace eller sort af landbrugsarter og grønsagsarter, jf. § 1, stk. 1, til optagelse på sortslisten som bevaringssort eller hobbyssort skal, udover afprøvningsmateriale til brug for identitetskontrol, vedlægges:

- 1) Beskrivelse af sortens markante karakteristika, og dens betegnelse (sortsnavn).
- 2) Eventuelle resultater af uofficielle analyser, som anmelder er i besiddelse af.
- 3) Oplysninger om praktisk erfaring med dyrkning, opformering og anvendelse af sorten.
- 4) Oplysninger om sorten fra institutioner med ansvar for de plantegenetiske ressourcer.

Stk. 2. I forbindelse med anmeldelse af en bevaringssort skal der, udover oplysningerne i stk. 1, vedlægges oplysninger om sortens oprindelsesregion.

Stk. 3. I forbindelse med anmeldelse af en hobbyssort skal der, udover oplysningerne i stk. 1, vedlægges dokumentation for, at sorten er uden egentlig produktionsværdi, og at sorten er udviklet med henblik på dyrkning under særlige landbrugstekniske, klimatiske eller jordbundsmæssige forhold.

§ 7. Sorter godkendes og optages på sortsliste som »bevaringssort«, hvis TystofteFonden efter et konkret skøn vurderer, at sorten

- 1) er interessant med henblik på bevarelse af plantegenetiske ressourcer og
- 2) på basis af identitetskontrollen i tilstrækkelig grad opfylder kravene i § 3, stk. 1, nr. 1, litra a-c.

Stk. 2. For så vidt angår sorter af grønsagsarter, optages disse på sortslisten, jf. stk. 1, med betegnelsen

- 1) »bevaringssort, hvis frø certificeres i overensstemmelse med artikel 10 i Kommissionens direktiv 2009/145/EF eller kontrolleres i overensstemmelse med artikel 10 i direktivet«, eller

- 2) »bevaringssort, hvis frø kontrolleres i overensstemmelse med artikel 11 i Kommissionens direktiv 2009/145/ EF«.

§ 8. Sorter godkendes og optages på sortsliste som »hobbysort«, hvis TystofteFonden efter et konkret skøn vurderer, at sorten

- 1) er uden egentlig produktionsværdi,
- 2) er udviklet med henblik på dyrkning under særlige landbrugstekniske, klimatiske eller jordbrugsmæssige forhold og
- 3) på basis af identitetskontrollen i tilstrækkelig grad opfylder kravene i § 3, stk. 1, nr. 1, litra a-c.

Stk. 2. Hobbysorter optages på sortslisten med betegnelsen »sort, der er udviklet med henblik på dyrkning under særlige forhold, hvis frø kontrolleres i overensstemmelse med artikel 26 i direktiv 2009/145/ EF«.

§ 9. TystofteFonden kan ikke godkende en sort som bevaringssort eller hobbysort, hvis

- 1) sorten i forvejen er opført på EU's fælles sortsliste over landbrugsplantearter eller grønsagsarter som en anden slags sort end en bevaringssort eller hobbysort,
- 2) sorten er slettet af EU's fælles sortsliste inden for de seneste 2 år, eller inden for 2 år efter udløbet af den frist for certificering og handel, der eventuelt er indrømmet i henhold til § 15, eller
- 3) sorten er beskyttet af en national sortsbeskyttelse eller af en EF-sortsbeskyttelse i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2100/94, eller der er en ansøgning om en sådan sortsbeskyttelse under behandling.

Særlige begrænsninger

§ 10. TystofteFonden kan kun optage en genetisk modificeret sort på sortslisten, hvis den er godkendt til dyrkning i Den Europæiske Union.

Stk. 2. Er materiale af en genetisk modificeret sort bestemt til anvendelse som fødevarer, jf. artikel 3, eller som et foderstof, jf. artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1829/2003/EF om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer, optages sorten først på sortslisten, når den er blevet tilladt i henhold til nævnte forordning.

Kapitel 3

Afprøvning af sorter

Underretning om afprøvningsresultater m.v.

§ 11. TystofteFonden underretter hvert år anmelderne om resultaterne af den officielle værdiafprøvning og offentliggør afprøvningsresultaterne. Efter anmodning fra en anmelder kan TystofteFonden undlade at offentliggøre foreløbige afprøvningsresultater, der herefter ikke må gengives i henvendelser til en kundekreds.

Undladelse eller afkortning af afprøvning

§ 12. TystofteFonden kan undlade eller afkorte afprøvningen af en anmeldt sort, for så vidt angår de egenskaber, der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 1, litra a-c, i det omfang der foreligger resultater fra en officiel afprøvning i en anden medlemsstat af Den Europæiske Union. TystofteFonden kan endvidere afkorte afprøvningen, hvis der er tale om en bevaringssort.

Stk. 2. For så vidt angår afprøvningen for dyrknings- og nytteværdi, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, litra d, kan TystofteFonden benytte resultater fra officielt anerkendte undersøgelser i en anden medlemsstat af Den Europæiske Union, dog ikke resultater fra dyrkningsundersøgelser.

Kapitel 4

Vedligeholdelsesavl

§ 13. Vedligeholderen skal

- 1) sikre, ved et systematisk tilrettelagt avlsarbejde (vedligeholdelsesavl), at der til stadighed foreligger formeringsmateriale af sorten, der svarer til oplysningerne i sortsarkivet om den godkendte sort,
- 2) føre og opbevare optegnelser om formering af sorten til brug ved kontrol af vedligeholdelsen, herunder optegnelser om generationerne forud for basismaterialet, og
- 3) efter anmodning stille prøver af frø, læggemateriale eller plantemateriale af sorten til rådighed for TystofteFonden til efterkontrol.

Stk. 2. Vedligeholdelsesavl kan gennemføres i en anden medlemsstat af Den Europæiske Union og i stater, hvis kontrol er ligestillet hermed.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1, nr. 2, 2. led, og stk. 2 gælder ikke for bevaringssorter, der alene har oprindelsesregion i Danmark.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke for sorter af frugtplanter, der optages på sortslisten med en officielt anerkendt beskrivelse.

Kapitel 5

Ophør af sortslistegodkendelse

§ 14. Godkendelsen af en sort gælder til udløbet af det 10. kalenderår efter godkendelsesåret. For sorter af frugtplanter kan godkendelsen dog gælde i op til 30 år.

Stk. 2. Godkendelsen af en sort kan forlænges for ti år af gangen, for sorter af frugtplanter dog op til 30 år af gangen, hvis betydningen af at opretholde dyrkningen af sorten berettiger hertil, og vedligeholderen eller dennes repræsentant kan dokumentere, at sorten

- 1) stadig overholder betingelserne for optagelse på sortsliste, jf. kapitel 2, og
- 2) er vedligeholdt efter bestemmelserne i § 13.

Stk. 3. Ansøgning om forlængelse af godkendelsen skal indgives skriftligt til TystofteFonden senest to år før godkendelsen udløber. Ansøgning kan kun indgives af vedligeholderen eller dennes repræsentant. Er behandlingen af ansøgningen ikke afsluttet, inden godkendelsen udløber, forlænges godkendelsen, til sagen er afsluttet.

Stk. 4. NaturErhvervstyrelsen kan forlænge en godkendelse af en sort af frugtplanter optaget på sortslisten med en officielt anerkendt beskrivelse med op til 30 år.

§ 15. Avlen på en godkendt sort kan certificeres, henholdsvis kontrolleres, som standardfrø og sælges indtil den 30. juni i det tredje år efter udløbet af godkendelsen. Ønsker vedligeholderen eller dennes repræsentant ikke at udnytte denne mulighed, skal dette meddeles TystofteFonden senest ved udløbet af godkendelsen.

§ 16. TystofteFonden tilbagekalder sorten fra sortslisten i følgende tilfælde:

- 1) Det viser sig, at sorten ikke var selvstændig, da den blev godkendt, medmindre sorten nu opfylder dette krav.
- 2) Det viser sig, at sorten ikke længere er ensartet og stabil.
- 3) Vedligeholderen eller dennes repræsentant anmoder herom.
- 4) Det konstateres,
 - a) at vedligeholderen ikke vedligeholder sorten, eller
 - b) at der, på tidspunktet for ansøgning om registrering eller under behandlingen af ansøgningen, er indgivet urigtige eller svigagtige oplysninger om forhold, der har været afgørende for registreringen af sorten.
- 5) Vedligeholderen eller dennes repræsentant på trods af anmodning herom

- a) ikke stiller fornødent formeringsmateriale af sorten til rådighed for TystofteFonden til efterkontrol eller
 - b) ikke betaler forfaldne gebyrer rettidigt.
- 6) Betingelserne i Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EF, artikel 4, for så vidt angår frugtplanter, ikke længere er opfyldt.

Stk. 2. TystofteFonden kan afvise en anmodning efter stk. 1, nr. 3, hvis sorten har væsentlig betydning for jordbruget i Danmark, og systematisk vedligeholdelsesavl kan sikres på anden måde.

Stk. 3. NaturErhvervstyrelsen tilbagekalder sorter af frugtplanter med en officielt anerkendt beskrivelse fra sortlisten, hvis der på tidspunktet for ansøgning om registrering eller under behandlingen af ansøgningen er indgivet urigtige eller svigagtige oplysninger om forhold, der har været afgørende for registreringen af sorten.

§ 17. § 13, § 14, stk. 2, nr. 2, § 16, stk. 1, nr. 4, litra a, og nr. 5, litra a, gælder ikke for hobbsorter.

Sortsarkiv

§ 18. Alle foreliggende oplysninger om sorten og om grundlaget for godkendelsen, herunder en beskrivelse af sorten og resultaterne af afprøvningerne, indgår i sortsarkivet.

Stk. 2. TystofteFonden opbevarer standardprøver af frø, læggemateriale og plantemateriale af alle godkendte sorter til brug for en eventuel stillingtagen til, om en sort fortsat overholder betingelserne for at være optaget på sortliste.

Kapitel 6

Offentliggørelse

§ 19. TystofteFonden offentliggør sortlisten.

Kapitel 7

Ikrafttræden m.v.

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 943 af 11. august 2015 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante- og grønsagsarter (sortlisten) ophæves.

NaturErhvervstyrelsen, den 20. december 2016

JETTE PETERSEN

/ Kristine Riskær

- 1) Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter, EF-Tidende 2002, nr. L 193, s. 1, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer, EU-Tidende 2003, nr. L 268, s. 1, dele af Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø, EF-Tidende 2002, nr. L 193, s. 33, som senest ændret ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2013/45/EU af 7. august 2013 om ændring af Rådets direktiv 2002/55/EF og 2008/72/EF og Kommissionens direktiv 2009/145/EF for så vidt angår den botaniske betegnelse for tomat, EU-tidende 2013, nr. L 213, s. 20, dele af Kommissionens direktiv 2008/62/EF af 20. juni 2008 om visse undtagelser med henblik på godkendelse af landracer og sorter af landbrugsarter, der er naturligt tilpasset de lokale og regionale forhold og truet af genetisk erosion, og om handel med frø og læggekartofler af sådanne landracer og sorter, EU-Tidende 2008, nr. L 162, s. 13, dele af Kommissionens direktiv 2009/145/EF af 26. november 2009 om visse undtagelser med henblik på godkendelse af grøntsagslandracer og -sorter, der traditionelt har været dyrket i særlige områder og regioner og er truet af genetisk erosion, og af grøntsagssorter, der er uden egentlig kommerciel produktionsværdi, men som er udviklet med henblik på dyrkning under særlige forhold, og om handel med frø af de pågældende landracer og sorter, EU-Tidende 2009, nr. L 312, s. 44, og dele af Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU af 15. oktober 2014 om gennemførelse af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår registrering af leverandører og sorter samt den fælles sortsliste, EU-Tidende 2014, nr. L 298, s. 16.